

Sundheds- og Ældreudvalget 2015-16
SUU Alm.del Bilag 469
Offentligt

19.-20. MAJ 2016
KØBENHAVN

Et sundt liv for alle

DEMENS DAGENE

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

**NATIONALT
VIDENSCENTER
FOR DEMENS**

ET SUNDT LIV FOR ALLE

De fleste af os har fuldstændig styr på, hvordan man passer på sit helbred gennem kost, motion og en sund livsstil uden rygning og for meget alkohol. Forskning viser, at de samme sunde vaner også kan være med til at forebygge demens og måske endda forsinke symptomerne, hvis vi allerede har fået en demenssygdom.

Mennesker med demens har – som alle andre – ret til muligheden for at leve et sundt liv. Men de har behov for støtte og hjælp, for at det kan lykkes. Det er præcis baggrunden for, at vi med DemensDagene 2016 sætter fokus på, hvordan vi sikrer et sundt liv for alle.

Både initiativet og evnen til at træffe beslutninger forringes kraftigt ved demenssygdom. Det bliver derfor svært at tage vare på egen sundhed, særligt hvis man også har andre fysiske sygdomme samtidig. Det kræver professionel støtte for at træffe sunde valg og få den rette hjælp til behandling af andre sygdomme, når man har en demenssygdom.

Men hvor skal man som medarbejder eller leder tage fat? Hvad siger den nyeste viden, og hvordan omsætter man den bedst til praksis?

På dette års DemensDagene får du overblik og konkrete anvisninger til, hvordan du kan arbejde med 'et sundt liv for alle' – både før og efter en demensdiagnose.

Dyk selv ned i de 11 symposier, lad dig inspirere af de mange dygtige oplægsholdere og del erfaringer med kolleger fra hele landet.

VELKOMMEN TIL DEMENSDAGENE 2016!

Gunhild Waldemar

Professor, overlæge og
centerleder for
Nationalt Videnscenter for Demens

HØR DEM PÅ DE FÆLLES SYMPOSIER

Miia Kivipelto

Professor i klinisk geriatrisk epidemiologi ved Karolinska Institutet og en af de førende geriater ved Karolinska Universitetshospital. Miia Kivipelto forsker i forebyggelse, tidlig diagnostisering og behandling af kognitiv svækkelse og demens. Hun står bag et af verdens første studier (FINGER), hvor forskerne undersøger effekten af at regulere bl.a. kost- og motionsvaner i forhold til risikoen for demens senere i livet. Oplægget holdes på engelsk.

Steen Hasselbalch

Professor i demenssygdomme, forskningsleder ved Nationalt Videnscenter for Demens og overlæge i Hukommelsesklinikken, Rigshospitalet – Blegdamsvej. Steen Hasselbalch er involveret i flere danske og internationale forskningsprojekter, bl.a. som leder for det danske multicenterstudie ADEX, der undersøger effekten af fysisk træning ved Alzheimers sygdom. På Demens-Dagene vil Steen Hasselbalch fortælle om mulighederne for at udsætte symptomerne på demens.

Søren Jakobsen

Ledende overlæge på Geriatrisk Afdeling G, Odense Universitets Hospital, Svendborg Sygehus og næstformand i Dansk Selskab for Geriatri. Afdelingen på OUH Svendborg Sygehus har deltaget i mange interventionsstudier, bl.a. ADEX-studiet. Søren Jakobsen har stor erfaring med ældre menneskers ofte komplekse sygdomsbillede, herunder demens og vil tale om forebyggelse og sundhed efter demensdiagnosen.

Peter Vuust

Jazzmusiker, hjerneforsker og leder af Center for Music In the Brain, som er et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Det Jyske Musikkonservatorium. Peter Vuust er desuden professor ved Det Jyske Musikkonservatorium og professor ved Institut for klinisk medicin ved Aarhus Universitet. Han vil blandt andet fortælle om musikkens påvirkning af hjernen.

PROGRAM • TORSDAG

09.00-10.00 Registrering, morgenkaffe med brød og åbent i udstillerområdet

10.00-12.00 Fælles symposium: Et sundt liv for alle

12.00-13.30 Frokost og åbent i udstillerområdet

13.30-14.30 Frie foredrag 1

Frie foredrag 2

Frie foredrag 3

14.30-15.00 Kaffepause og åbent i udstillerområdet

15.00-17.00 Symposium 1: Kan risikoen for demens nedsættes?

Symposium 2: Et aktivt liv med demens

Symposium 3: Fysisk træning – virker det?

PROGRAM • FREDAG

- 08.00-09.00 Morgenkaffe med brød og åbent i udstillerområdet
- 09.00-12.00 Symposium 4: Bevægeforstyrrelser og kognition
Symposium 5: Gode stunder ved svær demens
Symposium 6: For dig som er ny på demensområdet
-
- 12.00-13.00 Frokost og åbent i udstillerområdet
-
- 13.00-14.30 Symposium 7: Demens og delir
Symposium 8: Når demens forandrer livet
Symposium 9: Udfordringer i den medicinske behandling
-
- 14.30-15.00 Kaffepause og åbent i udstillerområdet
-
- 15.00-16.00 Fælles symposium: Musik og hjernen
Oversættelse af posterpris
Afslutning

UDSTILLEROMRÅDET

Posterudstillingen findes i udstillerområdet, hvor det også er muligt at leje en standplads. Besøg udstillerområdet i alle kaffe- og frokostpauser.

Læs mere om posterudstillingen på side 20.

DEMENS DAGENE

DemensDagene er en årligt tilbagevendende konference, som samler fagfolk fra hele landet.

Konferencen indledes og afsluttes med fælles symposier og indeholder derudover en lang række symposier, som afvikles parallelt.

DemensDagene henvender sig bredt til fagpersoner og ledere, som arbejder med diagnostik, behandling, social indsats og omsorg og pleje af mennesker med demens.

Konferencen er en mulighed for videreuddannelse for medarbejdere og ledere inden for social- og sundhedsområdet. Pårørende og frivillige i foreningsarbejde kan også have glæde af at deltage i konferencen.

ET SUNDT LIV FOR ALLE

DemensDagene åbner med tre foredrag, der hver især fokuserer på forebyggelse før og efter en demensdiagnose. Læs om oplægsholderne på side 3.

- Mødeledere** Gunhild Waldemar, professor, centerleder for
Nationalt Videnscenter for Demens
Birgitte Vølund, landsformand for Alzheimerforeningen
- 10.00-10.20** **Åbning af DemensDagene 2016 ved
Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde**
som bydes velkommen af Sophie Hæstorp Andersen,
Regionsrådsformand, Region Hovedstaden
- 10.20-11.00** **Prevention of dementia – What have we learned from
population-based studies?**
Mija Kivipelto, professor, MD,
Karolinska Institutet, Stockholm
- 11.00-11.30** **Når hukommelsen svigter – hvilke muligheder er der for at
udsætte demens?**
Steen Hasselbalch, professor, overlæge,
Nationalt Videnscenter for Demens
- 11.30-12.00** **Giver forebyggelse mening efter demensdiagnosen?**
Søren Jakobsen, ledende overlæge,
Geriatrisk afdeling G, Odense Universitets Hospital, Svendborg

FRIE FOREDRAG 1+2+3

I Frie Foredrag er det konferencedeltagerne selv, der præsenterer udviklings- og forskningsprojekter. Ønsker du at præsentere et projekt, så læs mere på www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene. Se programmet for Frie Foredrag på hjemmesiden fra den 1. april 2016 samt på DemensDagene.

13.30-14.30 Frie foredrag 1

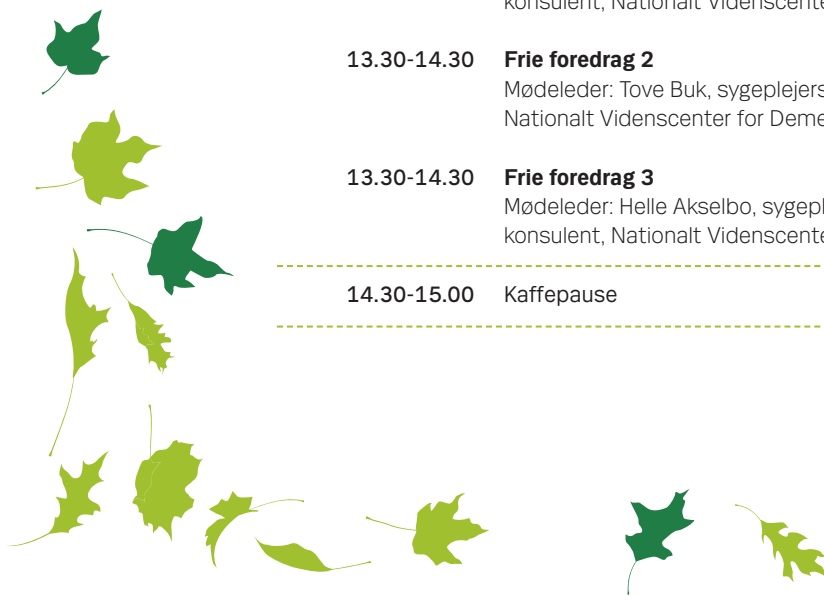
Mødeleder: Elsebeth Refsgaard, sygeplejerske og uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens

13.30-14.30 Frie foredrag 2

Mødeleder: Tove Buk, sygeplejerske og uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens

13.30-14.30 Frie foredrag 3

Mødeleder: Helle Akselbo, sygeplejerske og uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens

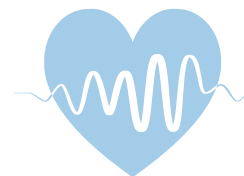
14.30-15.00 Kaffepause

KAN RISIKOEN FOR DEMENS NEDSÆTTES?

Et stort antal befolkningsundersøgelser fra de seneste tre årtier tyder på, at det er muligt at påvirke risikoen for udvikling af kognitiv svækkelse og demens. Det drejer sig blandt andet om risikofaktorer for hjerte-kar-sygdom og forskellige livsstilsfaktorer som rygning og motionsvaner.

- Mødeledere** Kristian Steen Frederiksen, læge, og Kasper Jørgensen, neuropsykologisk fagkonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens
- 15.00-15.30** **Hvilke faktorer kan påvirke risikoen for demens?**
Bente Klarlund Pedersen, klinisk professor, overlæge, Institut for Klinisk Medicin, Rigshospitalet – Finsencentret, Københavns Universitet
- 15.30-16.00** **De ældste borgere – hvordan har de det?**
Kaare Christensen, professor i epidemiologi, Dansk Center for Aldringsforskning Syddansk Universitet
- 16.00-16.30** **Kognitiv reserve**
Lars Larsen, lektor, Department of Psychology and Behavioural Sciences, Aarhus Universitet
- 16.30-17.00** **Depression, stress og hjernefunktion**
Poul Videbech, professor, overlæge, Center for Neuropsykiatrisk Depressionsforskning, Psykiatrisk Center Glostrup

ET AKTIVT LIV MED DEMENS

For mennesker med demens er det vigtigt at kunne fortsætte med meningsfulde aktiviteter, som giver glæde, socialt samvær, kognitiv stimulation og fysisk udfoldelse. På dette symposium får du forskellige bud på aktiviteter, der kan fremme livskvalitet og et aktivt liv med demens.

Mødeledere Annette Johannesen, specialergoterapeut, MSc in Occupational Therapy
Laila Øksnebjerg, neuropsykolog, Nationalt Videnscenter for Demens

15.00-15.30 Kulturelle aktiviteterets betydning for ældre med demens
Mette Andresen, projektleder, lektor ved
ergoterapeutuddannelsen, University College Sjælland

15.30-16.00 Kognitiv Stimulationsterapi (CST). Præsentation af et evidensbaseret og internationalt anerkendt interventionsprogram, som giver bedre kognitiv formåen og øget livskvalitet
Annette Johannesen, specialergoterapeut, MSc in Occupational Therapy

16.00-16.30 Med billeder kan vi fortælle – et foto- og fortællingsprojekt udført af borgere med demens
Diana Schack Thoft, lektor, cand.cur.,
University College Nordjylland

16.30-17.00 Vores liv med demens er aktivt!
Ulla Ajslev, sociolog, demenskoordinator,
Køge Kommune

FYSISK TRÆNING – VIRKER DET?

Fysisk træning kan forebygge udvikling af demens, men spørgsmålet er, om træning også kan anvendes som behandling af personer, der har demens? På symposiet præsenteres resultater fra nye kontrollerede studier og erfaringer med praktiske forhold i forbindelse med implementering af træningstilbud.

Mødeledere Nina Beyer, seniorforsker, Bispebjerg Hospital
Steen Hasselbalch, professor, overlæge,
Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

15.00-15.30 Effekt af fysisk træning på kognition og psykiske symptomer ved Alzheimers Sygdom. Resultater fra ADEX-studiet
Steen Hasselbalch, professor, overlæge,
Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

15.30-16.00 Effekten af fysisk træning på fysisk funktion ved Alzheimers sygdom. Resultater fra ADEX-studiet
Nanna Sobol, fysioterapeut, cand.scient.san.,
Bispebjerg Hospital

16.00-16.30 Pilotprojekt i Esbjerg – hvordan er det gået, og hvordan implementeres fysisk træning i kommunens tilbud?
Irene Ravn Rossavik, sygeplejerske, leder af
Carecenter og Borgerrettet Forebyggelse, Esbjerg Kommune

16.30-17.00 Effekten af styrke- og balancetræning for mennesker med demens på plejehjem
Elisabeth Wiken, fysioterapeut, MSc i idrætsvidenskab,
Telenius Høgskolen i Oslo og Akerhus

HVORFOR EN SØHEST?

Søhesten i Videnscentrets logo symboliserer et område i hjernen, der har form som en søhest og derfor kaldes *Hippocampus* (latin for søhest).

Dette område i hjernen har stor betydning for hukommelsen.

BEVÆGEFORSTYRRELSER OG KOGNITION

På dette symposium er der fokus på nogle af de neurologiske symptomer og kognitive forstyrrelser, som forekommer ved sygdomme i hjernens basale kerner og i lillehjernen. Oplægsholderne fremlægger nye forskningsresultater og viser illustrative video-cases.

Mødeledere Asmus Vogel, neuropsykolog, og Ida Unmack Larsen, neuropsykolog, Nationalt Videnscenter for Demens

09.00-10.00 Basalganglie og cerebellare sygdomme

Lena Hjermind, overlæge, og Jørgen E. Nielsen, overlæge, Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

---

10.00-10.30 Kaffepause

10.30-11.30 Atypisk parkinsonisme – fokus på sygdommene progressiv supranukleær parese (PSP), multisystem atrofi (MSA) og corticobasal degeneration (CBD)

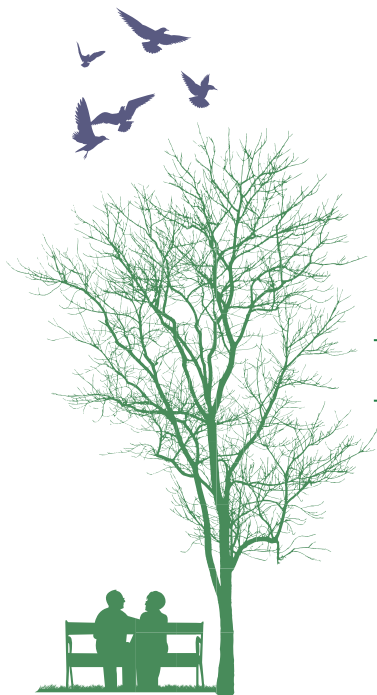
Kristian Winge, overlæge, klinisk forskningslektor, Neurologisk afdeling, Bispebjerg Hospital

11.30-12.00 Kognitive forstyrrelser ved Huntingtons sygdom – nye danske forskningsresultater

Ida Unmack Larsen, neuropsykolog, Nationalt Videnscenter for Demens

GODE STUNDER VED SVÆR DEMENS

Hvordan kan man hjælpe mennesker med svær demens, så de trives og har gode stunder i hverdagen? På dette symposium sættes der fokus på relationer, nærvær, sanser, gode minder samt en socialpædagogisk tilgang i den daglige omsorg.

Mødeledere Lisbeth Hyldegaard, udviklings- og demenskonsulent, Skanderborg Kommune, og Karen Tannebæk, uddannelsesleder, Nationalt Videnscenter for Demens

09.00-09.30 **Du holder altid noget af den andens liv i din hånd**
Christian Busch, hospitalspræst på Rigshospitalet – Blegdamsvej

09.30-10.00 **Forskning og udviklingsforløb med fokus på sundhedsfremme og socialpædagogik**
Else Marie Rasmussen, sygeplejerske og projektleder, Horsens Kommune

10.00-10.30 Kaffepause

10.30-11.00 **Sanseintegration i hverdagen**
Lisbeth Hyldegaard, udviklings- og demenskonsulent, Skanderborg Kommune

11.00-11.30 **Brug af Sensory Profiles til forebyggelse af adfærdsforstyrrelser**
Tinna Klingberg, assisterende leder, Aalborg Kommune

11.30-12.00 **Gode danse minder – resultater fra Alzheimerforeningens projekt om erindringsdans**
Ane Eckermann, demensfaglig projektkoordinator, Alzheimerforeningen

FOR DIG SOM ER NY PÅ DEMENSOMRÅDET

Dette symposium er for dig, der gerne vil have en overordnet introduktion til demens. Her kan du få et overblik over de vigtigste områder: Opsporing, diagnosticering og behandling samt kommunernes opgaver og tilbud. Velkommen!

Mødeledere Peter Høgh, overlæge, klinisk forskningslektor ved Københavns Universitet, Regionalt Videnscenter for Demens, Neurologisk Afdeling, Roskilde
Helle Akxelbo, sygeplejerske, uddannelseskonsulent, Nationalt Videnscenter for Demens

09.00-10.00 Tidlige tegn på demens – Hvordan udredes for demens

Peter Høgh, overlæge, klinisk forskningslektor ved Københavns Universitet, Regionalt Videnscenter for Demens, Neurologisk Afdeling, Roskilde

10.00-10.30 Kaffepause

10.30-11.00 Behandlingsmuligheder ved demens

Peter Johannsen, overlæge, Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

11.00-11.30 Adfærdsmæssige og psykiske symptomer ved demens

Bodil Gramkow Andersen, ledende overlæge, Afdelingen for ældrepsykiatri, Klinik Psykiatri Nord

11.30-12.00 Livet med demens – kommunalt perspektiv

Charlotte Gehring, demenskonsulent, Myndighedsafdelingen, Svendborg Kommune

DEMENS OG DELIR

Ældre mennesker og personer med svækkede mentale funktioner er i særlig risiko for at udvikle delir, som oftest skyldes infektioner, væskemangel, medicinpåvirkning eller abstinenser. Delir forekommer ofte, hvis personen bliver indlagt på hospitalet, men også personer med demens i plejebolig eller eget hjem får delir. Symposiumet sætter fokus på, hvorfor delir er en udfordrende opgave at løfte for sundhedssystemet.

Mødeleder Jette Gerner Kallehauge, regional demenskoordinator, Region Sjælland

13.00-13.30 Delirium og demens

Bjørn Erik Neerland, læge,
Geriatrisk afdeling, Universitet Oslo

13.30-14.00 Erfaringer fra Odense Kommune med særligt fokus på delir

Elsebeth Kjærgaard, demenskoordinator, sygeplejerske, soc.d.,
Odense Kommune

14.00-14.30 Personer med demens og delir indlagt på hospital

Elsebeth Glipstrup, ledende liaisonsygeplejerske,
Region Hovedstadens Psykiatri, Psykiatrisk Center Hvidovre

14.30-15.00 Kaffepause

NÅR DEMENS FORANDRER LIVET

Hvordan forandres livet, hvis ens nærmeste får en alvorlig sygdom, hvor evnen til at tænke klart og forholde sig til virkeligheden er påvirket? Få inspiration til, hvad der er vigtigt i samværet med et menneske med demens, og lyt til erfaringerne fra Demensliniens rådgivning af pårørende.

Mødeleder Hanne Sørensen, afdelingssygeplejerske,
Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

13.00-13.30 Demens forandrer livet

John Larsen, der har Alzheimers sygdom, og Conni Winkler
Larsen (John Larsens ægtefælle)
Steen Kabel, chefkonsulent, Inquiry

**13.30-14.00 Samvær med mennesker med demens
– resultater og erfaringer fra målrettede kurser
til pårørende**

Sara Louise Rose, fuldmægtig,
Sundhedsstyrelsen

14.00-14.30 Demenslinien – hvad spørges der om?

Else Hansen, demensfaglig rådgiver,
Alzheimerforeningen

14.30-15.00 Kaffepause

UDFORDRINGER I DEN MEDICINSKE BEHANDLING

Mennesker med demens er ofte ældre og har flere forskellige samtidige lidelser, der kræver medicinsk behandling. Behandlingen kan være en udfordring, både fordi meget af den nødvendige medicin yderligere belaster hjernen, og fordi personens evne til at samarbejde om medicineringen er nedsat.

Mødeleder Birgitte Bo Andersen, overlæge, Hukommelsesklinikken, Nationalt Videnscenter for Demens

13.00-13.30 **Forbrug af psykofarmaka og morfika hos personer med demens i Danmark**

Christina El-Ali Jensen-Dahm, læge,
Nationalt Videnscenter for Demens

13.30-14.00 **Faste læger på plejehjem. Hvilken betydning har det for optimal medicinsk behandling?**

Torben Hellebek, praktiserende læge i Værløse

14.00-14.30 **Forebyggelse af medicinfejl. Erfaringer fra Sønderborg Kommune, der deltager i projektet "I sikre hænder"**

Hanne Ellegaard Miang, sygeplejerske, MA i klinisk sygepleje,
kvalitetskonsulent/risikomanager,
Sønderborg Kommune

14.30-15.00 Kaffepause

AFSLUTTENDE SYMPOSIUM MED PETER VUUST

Hvad sker der med folk, der hører musik? Hvor bor musikken i hjernen? Og hvordan kan musikere røre ved lytternes følelser? Disse spørgsmål er omdrejningspunktet for professor Peter Vuust, der de sidste 14 år har brugt musikken som indgangsvinkel til at studere den menneskelige hjerne.

Glæd dig til en anderledes afslutning på Demens-Dagene 2016, hvor Peter Vuust vil spille og guide os gennem sin viden om, hvordan musik påvirker vores hjerner.

Peter Vuust er leder af Danmarks Grundforskningsfonds 'Center for Music In the Brain', som er et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Det Jyske Musikkonservatorium. Forskningscenteret skal kortlægge, hvordan musik påvirker hjernen.

POSTERS PÅ DEMENSDAGENE

Ved DemensDagene kan du præsentere resultater og erfaringer fra dine egne forsknings- og udviklingsprojekter – enten i form af en poster eller på symposiet “Frie foredrag” (se side 8).

INFO OM POSTERE

Postere skal være udstillet begge dage. Du må gerne medbringe informationsmateriale i tilknytning til din poster, men det er ikke tilladt at medbringe fx film, musik og lignende.

Størrelsen på posteren må maksimum være 90 cm bred x 220 cm høj. Posteren skal være i højformat.

Alle posterpræsentationer bliver vurderet af en dommerkomité torsdag den 19. maj i frokostpausen, hvor posterforfatterne skal være til stede. Deltagere, der får optaget en posterpræsentation, er med i dysten om at vinde årets posterpris. Prisen overrækkes ved det fælles symposium fredag eftermiddag.

Læs om krav til poster, ansøgningsfrist mv. på:
www.videnscenteromdemens.dk/posters

Baggrund

Arbejde af forskere i sundhedsvidenskaberne skal være synligt i offentligheden. Udfordringerne i sundhedsvidenskaberne er store, og der er brug for at skabe et billede af den forskning, der foretages i Danmark. Det er vigtigt at skabe et billede af den forskning, der foretages i Danmark, og at gøre det synligt for offentligheden.

Formål

Formålet er at skabe et billede af den forskning, der foretages i Danmark, og at gøre det synligt for offentligheden. Dette gøres ved at udarbejde og udstille posters, der viser forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter.

Udfordringer

Aggressiv, Omstrukturering, Tidspres, Store mængder af forskning

Selvbetjente forskere, Udfordringer, Tidspres og manglende tid, Tidspres, Store mængder af forskning

Selvbetjente forskere, Tidspres, Store mængder af forskning, Tidspres, Store mængder af forskning

Kommunikation med forskere og kolleger, Store mængder af forskning, Store mængder af forskning

Mål og indhold

Mål og indhold: Formålet er at skabe et billede af den forskning, der foretages i Danmark, og at gøre det synligt for offentligheden. Dette gøres ved at udarbejde og udstille posters, der viser forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter.

Effekt

Effekt: Formålet er at skabe et billede af den forskning, der foretages i Danmark, og at gøre det synligt for offentligheden. Dette gøres ved at udarbejde og udstille posters, der viser forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter.

Kvalitetskrav

Kvalitetskrav: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Kvalitetskrav: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

Forudsætninger: Posterne skal være af høj kvalitet og indeholde relevante forskningsresultater og erfaringer fra forsknings- og udviklingsprojekter. Posterne skal være i højformat og have en størrelse på maksimum 90 cm bred x 220 cm høj.

VIDEN SKAL OMSÆTTES TIL HANDLING

Mennesker med demens møder mange sundheds- og omsorgspersoner i deres sygdomsforløb. Viden og engagement hos personalet er – kombineret med en personcentreret indsats – helt afgørende for trivsel og livskvalitet hos mennesker med demens og deres pårørende.

Vi stræber efter, at vores kursus- og konferencetilbud understøtter praksis og let kan omsættes til handling i din hverdag – uanset om du arbejder med omsorg og pleje, aktivitet og træning, forebyggelse og tidlig opsporing eller med diagnosticering og behandling af demens.

I kursuskataloget for 2016 finder du et bredt udvalg af tilbud fx:

- Seksualitet og kærlighedsliv
- Tandsundhed og demens
- Hvilken rolle spiller religion, sprog og kultur i demensomsorgen?
- Forskningskonference med fokus på lægemidler og demens
- Specialistkurser for læger og psykologer

Vi tilbyder også kurser til hjemkøb og skræddersyede kursusforløb.

I samarbejde med jer tilrettelægger vi indholdet, så det passer til de behov, der er på netop jeres arbejdsplads eller i jeres kommune.

Derudover tilbyder vi blended learning, hvor kursisterne inden kurset gennemgår e-learningkurset ABC Demens på egen hånd.

Vi opdaterer løbende hjemmesiden med detaljerede kursusprogrammer, beskrivelser af oplægsholdere samt anden praktisk information. Følg med på: www.videnscenterfordemens.dk/kurser

Du kan også bestille kursuskataloget ved at sende en mail til: vide@regionh.dk

KENDER DU NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS?

Nationalt Videnscenter for Demens er et landsdækkende center, hvis formål er at styrke og koordinere den sundhedsfaglige forskning i forhold til konkrete behandlings- og plejetilbud samt sikre en fast forankret vidensformidling på demensområdet.

Vores aktiviteter er målrettet fagpersoner med det formål at skabe bedre livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende.

Vi arbejder med:

- Forskning og dokumentation
- Formidling
- Uddannelse
- Faglig rådgivning
- Samarbejde og netværk

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS:

- Dokumenterer og formidler viden om demenssygdomme og forebyggelse på baggrund af den seneste forskning i Danmark og udlandet.
- Tilbyder undervisning og faciliterer tværfaglige netværk for kommunale og regionale aktører på alle niveauer.
- Arbejder for god kvalitet i udredning, behandling og rehabilitering for mennesker med demens.
- Arbejder for god kvalitet i pleje, støtte og omsorg for mennesker med demens og deres pårørende.

Du er altid velkommen til at kontakte os på telefon: 3545 6922 eller på mail: vide@regionh.dk

Læs mere på www.videnscenterfordemens.dk/om-os

VIDEN OG VÆRKTØJER TIL ALLE, DER ARBEJDER MED DEMENS

På videnscenterfordemens.dk finder du opdateret information om alt fra risikofaktorer og lovgivning til plejemetoder.

Det er også her, du finder tal og prognoser, en oversigt over demensklivninger i Danmark samt diagnosekriterier for demens og andre værktøjer.

Vi følger forskningen tæt og videreformidler de vigtigste nyheder.

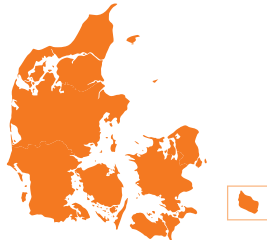

VIDEN OM DEMENS

- Læs om sygdomme, behandling og pleje
- Print faktaark lige til at dele ud til patienter og pårørende
- Find referencer til film og bøger om demens

BESTIL ELLER DOWNLOAD MATERIALER

- Film
- Vejledninger og guides
- Diagnosekriterier
- Screeningsværktøjer
- Apps

NØGLETAL OG STATISTIK

- Se hvor mange mennesker med demens, der bor i din kommune
- Hvad koster demenssygdomme samfundet?

KURSER OG KONFERENCER

- Se vores aktuelle kursusudbud
- Få inspiration til et skræddersyet kursus
- Meld dig til konferencer og kurser

NYT FRA FORSKNINGEN

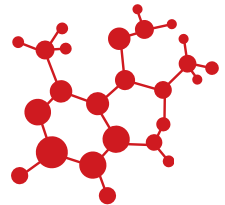
- Forskningsnyheder
- Information om videnscentrets egne forskningsprojekter

QUIZ DIG TIL VIDEN

- Bliv klogere på forebyggelse
- Prøv husketesten

GRATIS E-LEARNING

- Opret dig som bruger af ABC Demens
- Prøv også anden e-learning om fx lovgivning og observation af fysiske symptomer

Besøg www.videnscenterfordemens.dk og følg os på Facebook og Twitter. Søg på 'VidenOmDemens'

DEMENS DAGENE ER EN TVÆRFAGLIG KONFERENCE OM DEMENS, SOM HVERT ÅR BESØGES AF CA. 900 FAGFOLK FRA HELE LANDET

TID OG STED

Torsdag den 19. maj 2016 kl. 10.00-17.00 og

fredag den 20. maj 2016 kl. 9.00-16.00.

Tivoli Hotel & Congress Center,

Arni Magnussons Gade 2-4, 1577 København V.

Ved ankomst henvender du dig i registreringsranken, hvor du får udleveret navneskilt og konferencemateriale.

Registreringsranken er åben

torsdag fra kl. 9.00 og fredag fra kl. 8.00

Bemandet garderobe er åben

torsdag kl. 9:30-17:30 og fredag kl. 8.30-16.30.

Opbevaring af ejendele og værdigenstande i konference-lokalerne sker på eget ansvar. Nationalt Videnscenter for Demens og Tivoli Hotel & Congress Center kan ikke holdes ansvarlige for tab af disse.

MÅLGRUPPE

DemensDagene henvender sig til alle, der arbejder med diagnostik, behandling, sundheds- og socialfaglig indsats, omsorg og pleje af mennesker med demens. Det kan fx være sygeplejersker, demenskoordinatorer og -konsulenter, plejepersonale, pædagoger, terapeuter, læger, psykologer, socialrådgivere, undervisere eller administratorer i regioner

og kommuner. Pårørende og frivillige i foreninger kan også have glæde af at deltage i konferencen.

PRIS

Prisen for at deltage stiger, jo nærmere vi kommer DemensDagene.

Før 16. februar 2016 kl. 12.00:	kr. 2.700,00
Fra 16. februar kl. 12.00 til og med 11. april 2016 kl. 12.00:	kr. 3.000,00
Fra 11. april 2016 efter kl. 12.00:	kr. 3.700,00

Prisen inkluderer deltagelse i konferencen samt forplejning begge dage. Transport og hotelophold er ikke inkluderet i prisen.

FORSLAG TIL OVERNATNING

Vi har forhåndsreserveret et antal værelser hos Tivoli Hotel & Congress Center. Ønsker du et af disse værelser, så oplys venligst referencenummer 1381735 ved din booking på tlf. 4487 0010 eller mail tivolihotel@arp-hansen.dk

Andre hoteller i gåafstand fra Tivoli Hotel & Congress Center og Hovedbanegården:

- Hotel Scandic Copenhagen ****
Vester Søgade 6, 1601 København V
- DGI-byen ***
Tietgensgade 65, 1704 København V
- Wakeup Copenhagen **
Carsten Niebuhrs Gade 11, 1577 København V
- CABINN City Hotel **
Mitchellsgade 14, 1568 København V

TILMELDING

Tilmelding til DemensDagene foregår på:
www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene

Ved tilmelding skal du oplyse en personlig mailadresse, som vi bruger til udsendelse af kvittering, program, praktiske oplysninger og evalueringsskema. Ved tilmelding skal du angive, hvilke symposier du ønsker at deltage i.

Vær opmærksom på, at din tilmelding først er registreret, når du har modtaget en kvittering på den oplyste mailadresse.

BETALING KAN FOREGÅ MED:

- Kreditkort: Dankort, Visa/Dankort, VISA, MasterCard, Maestro, American Express og JCB
- Elektronisk fakturering via EAN-nummer

Ved fremsendelse af elektronisk faktura er betalingsbetingelserne 30 dage fra fakturadato, derefter diskonto + 6%. p.a.

Betales der via EAN-nummer, fremsendes en elektronisk faktura umiddelbart efter tilmeldingen. Kreditkortbetalinger trækkes fra kontoen med det samme. Eventuelt gebyr ved brug af internationalt betalingskort betales af kortindehaveren. Gebyret er ikke momsbelagt.

FORTRYDELSE OG AFMELDING

Din tilmelding er bindende, og deltagergebyr refunderes ikke. Bliver du forhindret i at deltage, er du velkommen til at overdrage tilmeldingen til en kollega, forudsat at faktureringen sker på samme EAN-nummer. Husk at give besked til Nationalt Videnscenter for Demens senest to uger før afvikling af DemensDagene (4. maj 2016).

FRIE FOREDRAG OG POSTERPRÆSENTATIONER

Deltagere på DemensDagene 2016 har mulighed for at præsentere resultater og erfaringer fra egne forsknings- og udviklingsprojekter på symposiet "Frie foredrag" eller i form af en poster. Deltagere i "Frie foredrag" og poster-sessionen finansierer selv deltagergebyr og transport.

Vi skal have din ansøgning om præsentation af foredrag eller poster senest 2. marts 2016. Se hvordan, du ansøger på: www.videnscenterfordemens.dk/demensdagene.

UDSTILLINGER

Posterudstilling

Får du optaget en poster, er du med i konkurrence om årets posterpris. Posterens skal være udstillet i udstillingsområdet begge dage. Du må gerne medbringe informationsmateriale om din poster, men det er ikke tilladt at bruge film, musik og lignende i forbindelse med posteren.

Posterne bedømmes af en dommerkomité, og prisen for årets poster overrækkes under afslutningen af Demens-Dagene 2016.

Kommerciel udstilling

Det er muligt at leje en standplads i foyer-området, som er samlingssted for deltagerne i alle kaffe- og frokostpauser.

Kontakt kursus- og konferenceseekretær Jette Gotlieb Iversen på jette.gotlieb.iversen@regionh.dk for yderligere oplysninger og priser.

Fotografering under kurser og konferencer

Nationalt Videnscenter for Demens dokumenterer udvalgte kursus- og conferenceaktiviteter på DemensDagene, og der kan derfor foregå fotografering af deltagere og oplægsholdere. Billederne bruges bl.a. på www.videnscenterfordemens.dk og i videnscentrets materialer, fx kataloger og årsberetninger.

VEJVISER TIL TIVOLI HOTEL & CONGRESS CENTER

Fra Københavns Lufthavn

Fra lufthavnen kan du tage toget direkte fra terminal 3, spor 2 til Københavns Hovedbanegård. Herfra kan du enten gå til Tivoli Hotel & Congress Center (ca. 10 minutter) eller tage bus 30.

Billetten fra Københavns lufthavn til Københavns Hovedbanegård gælder også i bus og S-tog. DSB's billetkontor er placeret i Terminal 3 umiddelbart over stationen.

Bus 30

Buslinje 30 kører fra Hovedbanegården (ved udgangen over for Tivoli) til Kalvebod Brygge. Stoppestedet hedder Tivoli Hotel. Bussen kører 3-4 gange i timen, og billetter kan købes i bussen. Busturen tager ca. 5 minutter.

S-tog

Fra Hovedbanegården samt fra Nørreport og Østerport går der en række S-tog med stop på Dybbølsbro Station. Ved broen skal du gå til venstre mod shoppingcentret Fisketorvet. Gå derefter til venstre ad Kalvebod Brygge, og drej til venstre ad Arni Magnussons Gade. Der er ca. 600 meter fra Dybbølsbro Station til Tivoli Hotel & Congress Center.

Til fods fra Hovedbanegården/Tivoli

Gå til højre fra Hovedbanegården/Tivoli og ca. 800 meter ad Bernstoffsgade, til du når Carsten Niebuhrs Gade på højre hånd. Drej ned ad gaden, og du kan se Tivoli Hotel & Congress Center på venstre hånd på Arni Magnussons Gade.

Parkering

Parkeringskælderer på Tivoli Hotel & Congress Centers kan benyttes mod betaling.

KONTAKT-INFO OG PERSONALE

Ønsker du yderligere information om konferencen, eller har du kommentarer, hører vi gerne fra dig. Du er velkommen til at skrive til os på vide@regionh.dk eller kontakte en af følgende medarbejdere:

**ADMINISTRATION OG
KOMMERCIEL Udstilling:**

Jette Gotlieb Iversen
kursus- og konferenceseekretær
+45 3545 6922
jette.gotlieb.iversen@regionh.dk

**FAGLIGT PROGRAM, FRIE FOREDRAG
OG POSTER:**

Karen Tannebæk
uddannelsesleder
+45 3545 7268
karen.tannebaek@regionh.dk

PRESSE:

Mette Tandrup Hansen
kommunikation- og presseansvarlig
Tlf: 3545 5318
Mobil: 2980 2881
mette.tandrup.hansen@regionh.dk

**FAGLIGT PROGRAM ER
UDVIKLET AF:**

Nationalt Videnscenter for Demens

FOTO:

Maj Skibstrup side 2, 6, 12 og 20
Mads Bjørn Christiansen side 19

TAK TIL:

Sundheds- og Ældreministeriet og Helsefonden for støtte til Nationalt Videnscenter for Demens og til Referencegruppen for Nationalt Videnscenter for Demens, som har været til stor inspiration ved tilrettelæggelse af programmet for DemensDagene 2016.

DEMENS**DAGENE** 2017

Sæt kryds
i kalenderen!

8.-9. maj 2017

NATIONALT
VIDENSCENTER
FOR DEMENS